

Міністерство освіти і науки України
Херсонський національний технічний університет

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ,
ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ**

ВИПУСК 1(12)

Збірник наукових праць

Херсон – 2015

УДК 351.862.4
ББК 65.050.2 (4 Укр)
А 43

Актуальні проблеми державного управління, педагогіки та психології

/ Збірник наукових праць Херсонського національного технічного університету. – Вип.1 (12). – Херсон: Грінь Д.С., 2015. – Т.4. – 78 с.

Рекомендовано до друку Вченою радою Херсонського національного технічного університету (протокол № 6 від 15 травня 2015 р.).

Наукове фахове видання з державного управління та педагогічних наук, затверджене постановою президії ВАК України № 1-05/2 від 23 лютого 2011 р. (Бюлетень ВАК України. – 2011. – №4. – С.2).

Збірник наукових праць «Актуальні проблеми державного управління, педагогіки та психології» включено до Російського індексу наукового цитування (РІНЦ). Ліцензійна угода № 252-04/2015 від 22 квітня 2015 р.

Редакційна колегія:

Головний редактор –

Бутенко Володимир Григорович,

член-кореспондент Національної академії педагогічних наук України,
доктор педагогічних наук, професор

Бакуменко В.Д., доктор наук з державного управління, професор
Бех І.Д., академік НАПН України, доктор психологічних наук, професор
Блинова О.Є., доктор психологічних наук, професор
Бова Т.В., доктор наук з державного управління, професор
Бургун І.В., доктор педагогічних наук, доцент
Галімов А.В., доктор педагогічних наук, професор
Лопушинський І.П., доктор наук з державного управління, професор
Мартиненко В.Ф., доктор наук з державного управління, професор
Плющ Р.М., доктор наук з державного управління, професор
Половцев О.В., доктор наук з державного управління, професор
Пономаренко Г.О., доктор юридичних наук, доцент
Рудакевич М.І., доктор наук з державного управління, професор
Троцько А.В., член-кореспондент НАПН України, доктор педагогічних наук, професор
Федяєва В.Л., доктор педагогічних наук, професор
Шерман М.І., доктор педагогічних наук, професор

ISSN 2225-9724

© ХНТУ, 2015

© Колектив авторів, 2015

оцінки змін цих параметрів, вибір методик та технологій вимірювання;

4) Дослідження валідності моделі підготовки фахівця у вирішенні поставлених завдань;

5) Застосування моделі підготовки фахівця в педагогічному експерименті;

6) Змістова інтерпретація результатів педагогічного моделювання.

При побудові моделі застосування відкритих освітніх ресурсів у фаховій підготовці магістрів фізико-математичних спеціальностей ми дотримувались наступних положень:

- аналіз розвитку педагогічної ситуації і формулювання проблеми фахової підготовки магістрів фізико-математичних спеціальностей;

- висунення ідей в рамках методологічних підходів застосування відкритих освітніх ресурсів, які можуть сприяти вирішенню протиріч і проблем у фаховій підготовці магістрів фізико-математичних спеціальностей;

- побудова моделі бажаного педагогічного об'єкта відповідно до педагогічних технологій застосування відкритих освітніх ресурсів у фаховій підготовці магістрів фізико-математичних спеціальностей;

- встановлення критеріїв оцінки очікуваних результатів застосування відкритих освітніх ресурсів у фаховій підготовці магістрів фізико-математичних спеціальностей;

- конкретизація завдань, які необхідно вирішити для реалізації поставленої мети;

- реалізація моделі фахової підготовки магістрів фізико-математичних спеціальностей завдяки безперервній діагностиці, аналізу та коригуванню проектної діяльності;

- узагальнення результатів застосування відкритих освітніх ресурсів у фаховій підготовці магістрів фізико-математичних спеціальностей, висновків та представлення досвіду.

Актуальність формування педагогічної моделі застосування відкритих освітніх ресурсів у фаховій підготовці магістрів фізико-математичних спеціальностей базується на зростанні конкурентноспроможності магістрів на європейському рівні, вимогах технологічного прогресу щодо вдосконалення системи освіти, оновленні вимог щодо фахової підготовки магістрів фізико-математичних спеціальностей.

Метою педагогічної моделі застосування відкритих освітніх ресурсів у фаховій підготовці магістрів фізико-математичних спеціальностей є сформувати готовність магістрів фізико-математичних спеціальностей до застосування відкритих освітніх ресурсів у фаховій підготовці.

Завданням робочої моделі застосування відкритих освітніх ресурсів у фаховій підготовці магістрів фізико-математичних спеціальностей є:

1. Розробити комплекс педагогічних технологій для застосування відкритих освітніх ресурсів у фаховій підготовці магістрів фізико-математичних спеціальностей.

2. Розробити завдання для перевірки рівня готовності магістрів фізико-математичних спеціальностей до застосування відкритих освітніх ресурсів.

3. Дослідити рівень готовності магістрів фізико-математичних спеціальностей до застосування відкритих освітніх ресурсів.

Всі зазначені завдання є логічно впорядкованими та передбачають детальний опис та дослідження. На основі окреслених завдань можна виокремити педагогічні технології, які покладено в основу застосування відкритих освітніх ресурсів у фаховій підготовці магістрів фізико-математичних спеціальностей: модульна, інформаційна, дистанційна та диференційована. Детальному аналізу цих педагогічних технологій застосування відкритих освітніх ресурсів у фаховій підготовці магістрів фізико-математичних спеціальностей буде присвячено наше подальше дослідження.

Висновок. Таким чином, здійснений нами аналіз літературних джерел дає підстави уточнити зміст понять «модель» та «моделювання». Метою нашого дослідження є сформувати готовність магістрів фізико-математичних спеціальностей до застосування відкритих освітніх ресурсів у фаховій підготовці. Такі характеристики педагогічної моделі як індивідуальність, проектність, прогностичність, деталізованість, комплексність та конструйованість зумовлюють практичну цінність педагогічної моделі застосування відкритих освітніх ресурсів у фаховій підготовці магістрів фізико-математичних спеціальностей.⁸

Література:

1. Борисова О. Н., Карасьова Л. А. Моделирование в профессиональной деятельности преподавателя университета [Электронный ресурс]. - Режим доступа: <http://www.eprints.tversu.ru/891/>.
2. Гончаренко С. У. Педагогічні дослідження : Методологічні поради молодим науковцям / С. У. Гончаренко. - Київ-Вінниця, 2008. - 278с.
3. Євтушенко Н. І. Основні етапи, принципи й засоби педагогічного моделювання як методу навчання [Електронний ресурс] / Н. І. Євтушенко. - 2010. - Режим доступу до ресурсу: http://www.rusnauka.com/33_DWS_2010/33_DWS_2010/Pedagogica/73579.doc.htm.
4. Кочергин А. Н. Моделирование мышления / А. Н. Кочергин. - М.: Наука, 1969. - 96 с. ISSN 2075-146X. Витоки педагогічної майстерності. 2013. Випуск 11 277
5. Лодатко Є. О. Моделювання педагогічних систем і процесів / Є. О. Лодатко. - Слов'янськ: СДПУ, 2010. - 148 с
6. Пономарьов О. С. Модель професійної діяльності фахівця: [текст лекції] / О. С. Пономарьов. - Харків: НТУ "ХП", 2006. - 36 с. - С. 22 - 28.

УДК 004:378:37.011.3-316.647.5

Варенко Т. К.

РЕАЛИЗАЦИЯ АКСИОЛОГИЧЕСКОГО ПОДХОДА В ВОСПИТАНИИ ПЕДАГОГИЧЕСКОЙ ТОЛЕРАНТНОСТИ СТУДЕНТОВ ПОСРЕДСТВОМ БЛОГА

У статті описано технологію використання блогу у роботі зі студентами, зокрема під час педагогічної практики, для виховання у них педагогічної толерантності. На прикладі конкретних завдань висвітлено реалізацію у цьому процесі аксіологічного підходу при формуванні всіх компонентів запропонованої технології (мотиваційно-ціннісного, змістовно-процесуального, особистісно-поведінкового). Доведено, що використання блогу в навчальному процесі за цією технологією сприяє усвідомленню студентами самоцінності кожної особистості, культивує в них повагу до її прав на індивідуальність, відмінність поглядів, цінностей, світосприйняття, формує в них теоретичну основу для розуміння сутності, ролі та особливостей реалізації педагогічної толерантності.

ті, розвиває в них уміння та надає їм досвід толерантного ставлення і поведіння на основі гуманістичних цінностей. Під час блогінгу в студентів закріплюються такі особистісні якості, як тактовність, щирість, доброзичливість.

Ключові слова: педагогічна толерантність, аксіологічний підхід, блог, цінності.

Варенко Т. К. Реализация аксиологического подхода в воспитании педагогической толерантности студентов посредством блога

В статье описана технология использования блога в работе со студентами, в том числе во время педагогической практики, для воспитания в них педагогической толерантности. На примере конкретных задач освещены реализацию в этом процессе аксиологического подхода при формировании всех компонентов предложенной технологии (мотивационно-ценностного, содержательно-процессуального, личностно-поведенческого). Доказано, что использование блогов в учебном процессе по этой технологии способствует осознанию студентами самоценности каждой личности, культивирует в них уважение к его правам на индивидуальность, отличие взглядов, ценностей, мировосприятия, формирует в них теоретическую основу для понимания сущности, роли и особенностей реализации педагогической толерантности, развивает у них умение и придает им опыт толерантного отношения и поведения на основе гуманистических ценностей. Во время блоггинга у студентов закрепляются такие личностные качества, как тактичность, искренность, доброжелательность.

Ключевые слова: педагогическая толерантность, аксиологический подход, блог, ценности.

Varenko T. K. Realization of Axiological Approach in Cultivation of Pedagogical Tolerance in Students through Blogging

The paper describes the technology of using blogs in the work of students, particularly during their pedagogical practice, to cultivate pedagogical tolerance in them. Illustrating it with specific assignments, the paper exemplifies application of the axiological approach in developing all the components of the proposed technology (motivation-value, content-procedural and personality-behavioral). It justifies the use of blogs in the academic process within this technology to promote students' awareness of the self-value of each person, to cultivate their respect for other persons' rights to being individual, different in views, values and the worldview, to build up their theoretical knowledge about the essence, role and application peculiarities of pedagogical tolerance, to hone their skills and provide them with experience of tolerant attitude and behavior based on humanism values. Through blogging, students strengthen such personal qualities as tact, sincerity, kindness.

Key words: pedagogical tolerance, axiological approach, blog, values

Постановка проблеми

Інформаційно-комунікаційні технології *de facto* стали неотъемлемою частиною сучасної життя. Технологічна еволюція постійно генерує нові, більш совершенні концепції і рішення, призначені забезпечити якісніші удосконалення і цивілізаційні проривы з кожним наступним витком еволюційно-технологічної спіралі, чем продиктовано розумне стремління всіх видів людської діяльності, в том числі освіти, адаптуватися к актуальним змінам в цілях вилучення з них максимальної пользи і забезпечення свого відповідності викликам сучасного дня.

Будучи *de jure* представниками прогресивної частини людського суспільства по професії і призначенню, працівники освіти нинішньої інформаційної ери постійно перебувають в глобальному пошуку більш сучасних і ефективних освітніх інструментів. Благодаря їх зусиллям в освітній процес в частині був успішно впроваджен такий званый комбінований (смішаний, гібридний) формат навчання, «оснований на передположенні, що педагоги можуть поповнити свої викладацькі техніки шляхом удосконалення своїх занять за рахунок привнесения аспектів навчання, основаних на використанні Інтернет-технологій» [5], и предлагающий студентам «разнообразие способов демонстрации своих знаний при апеллировании к разнообразным стилям обучения и культивировании независимого обучения и навыков самостоятельного изучения материала» [7].

Кроме того, тенденция к гуманизации и демократизации современной системы образования обуславливает повышение требований к педагогу, который должен создавать оптимальные условия для развития учащихся как уникальных личностей, обеспечивать среду для их творческой самореализации. Однако это возможно лишь в том случае, когда педагог проявляет педагогическую толерантность, воспринимая каждого воспитанника как безусловную ценность, как активного субъекта, у которого есть определённые индивидуальные потребности, интересы и жизненные цели.

В этом контексте актуализируется необходимость воспитания педагогической толерантности будущих педагогов на основе аксиологического подхода и применения в этих целях современных Интернет-технологий, в частности блогов.

Анализ последних исследований и публикаций

Сложно представить себе современное учебное заведение, в котором бы не внедрились новейшие технологии. Интернет-технологии и ресурсы в последнее время всё интенсивнее проникают в образовательную среду благодаря широкому спектру возможностей, которые они предлагают как педагогам, так и учащимся.

В сегодняшних педагогических практиках блог становится довольно популярным инструментом. Блог представляет собой «веб-сайт, на котором человек регулярно пишет о последних событиях или темах, которые ему интересны, как правило, с фотографиями и ссылками на другие веб-сайты, которые он считает интересными» [4].

По мере распространения дистанционного, смешанного и онлайн образования всё больше учебных заведений и отдельных педагогов используют блог в качестве эффективной платформы для обеспечения виртуального обучения. Ряд известных мировых университетов, включая Айовский, Райсовский, Гарвардский университеты, с начала 2000-х используют блоги «для возведения интеллектуальных мостов, предназначенных для оптимизации потока информации и идей» [9, с. 237].

По мнению Ogaves, блоги являются «катализаторами в стимулировании критического мышления» [6, с. 232]. Учёный также отмечает преимущества использования блога для «построения крепких и надёжных сообществ знаний» [там же, с. 230].

Многие учёные (R. Davison, T. Fellner i M. Apple, R. Godwin-Jones, G. Grosseck, J. Mynard та другие) сходятся во мнении, что блоги способствуют воспитанию у студентов чувства ответственности.

О благотворном воздействии практики ведения блога на развитие рефлексивных способностей учащихся говорили H.S. Du and C. Wagner, Jo Mynard, Dilani Gедера, David Gardner; Tuncer Can; Priya Sharma; Juida Wan and Tan Bee Hoon, Galina Kavaliauskien, Yousef Namwar and Azam Rastgoo; Tom Franklin and Mark van Harmelen; Shih Hsien Yang, and Ru-Chu Shih и многие другие педагоги и учёные.

В предыдущих статьях я уже отмечала воспитательный потенциал студенческих блогов [2], и обосновывала эффективность блоггинга в формировании у будущих учителей навыков оценивания [8].

Выделение не решённой ранее части проблемы

Анализ научной литературы и педагогических практик

показал, что, несмотря на широкое использование блога педагогами в своей профессиональной деятельности и обоснование его многочисленных преимуществ для развития полезных навыков у учащихся, его использование для формирования педагогической толерантности будущих педагогов на основе гуманистических ценностей ранее не практиковалось и не освещалось в научном сообществе.

Формулировка целей статьи

Использование блогов в учебном процессе призвано воспитывать у будущих учителей педагогическую толерантность на основе аксиологического подхода, а именно: обеспечивать осознание студентами самооценки каждой личности и её права на проявление своей индивидуальности, культивировать в них уважительное отношение к чужим идеям, взглядам, формировать у них знания о сути педагогической толерантности, её роли и особенностях проявления в педагогическом процессе, развивать у них умения, необходимые для проявления педагогической толерантности, обеспечивать накопление студентами личного опыта толерантного поведения на основе гуманистических ценностей и закрепление таких личностных качеств, как искренность, доброжелательность, тактичность, отзывчивость и др.

Изложение основного материала исследования

Аксиологический подход в воспитании педагогической толерантности

Учитывая гуманистическую сущность аксиологического подхода, его внедрение в процесс воспитания педагогической толерантности студентов в частности позволяет создать оптимальные предпосылки для развития эмоционально-ценностных переживаний студентов, становления их ценностных отношений, обеспечения ценностного самоопределения как обретения личностных смыслов и целей своей жизнедеятельности [3].

Аксиологический подход позволяет, во-первых, обосновать общеторетические основы воспитания педагогиче-

ской толерантности будущих учителей. Ведь этот подход позволяет определить методологическую стратегию для выделения системы профессионально-личностных ценностей, убеждений, идеалов педагога, в основу которых положено понимание самооценки каждого ученика как личности, признание и принятие его индивидуальных проявлений. Во-вторых, внедрение аксиологического подхода в педагогический процесс предполагает овладение студентами системой профессионально-личностных ценностей, которые обеспечивают толерантные отношения между учителем и другими участниками педагогического процесса, а также методами, формами и средствами осуществления учебно-воспитательного взаимодействия на основе толерантности. В-третьих, реализация аксиологического подхода стимулирует также взаимодействие эмоционально-ценностного опыта преподавателей и студентов, стимулируя дальнейшее развитие их аксиологических «Я» как систем ценностных ориентаций, обеспечивающих основу для проявления педагогической толерантности [1, с. 51].

Кроме того, сформированность педагогической толерантности как «профессионально значимого интегративного качества учителя, обеспечивающего его способность устанавливать диалогические отношения со всеми участниками педагогического взаимодействия на основе проявления уважения к их мнениям, ценностям и другим личностным различиям» является необходимым условием для развития между учащимися гуманистических взаимоотношений, обеспечения их личностной самореализации в различных видах деятельности [там же, с. 55].

Предлагаемая нами технология воспитания педагогической толерантности на основе аксиологического подхода включает мотивационно-ценностный, содержательно-процессуальный и личностно-поведенческий компоненты. Содержательно они представлены в Таблице 1 (см. Таблицу 1) [1].

Таблица 1.

Структура технологии воспитания педагогической толерантности

Компоненты технологии	Содержание
мотивационно-ценностный	направлен на обеспечение осознания студентами самооценки каждой личности и её права на проявление своей индивидуальности, культивирование у них мотивации к развитию уважительного отношения к чужим идеям, взглядам, построению отношений с другими участниками учебно-воспитательного взаимодействия на основе уважения и эмпатии.
содержательно-процессуальный	предусматривает овладение студентами знаниями о сути педагогической толерантности, её роли и особенностях проявления в педагогическом процессе, механизмами построения отношений с другими людьми на основе гуманистических ценностей, а также умениями, необходимыми для проявления педагогической толерантности.
личностно-поведенческий	обеспечивает накопление студентами личного опыта толерантного поведения на основе гуманистических ценностей, закрепление таких личностных качеств, как искренность, доброжелательность, тактичность, отзывчивость и др.

В этой статье представлен анализ возможностей блогинга в части воспитания аксиологической составляющей педагогической толерантности студентов.

Организация работы на блоге

В начале семестра студентам предлагается принять участие в создании группового блога как нового вида деятельности в рамках их профессиональной педагогической подготовки. Идея такого блога заключается в том, что все студенты группы будут выражать свои мысли о насущных проблемах, впечатления от проведённых мероприятий, делиться личным опытом решения различных проблем и т.п.

На каждом таком блоге преподаватель/учитель выступает администратором, а студенты авторами. Кроме того, можно также выбрать одного или нескольких студентов для исполнения роли администратора блога. Придумывать названия и выбирать оформление для своих блогов студенты могут самостоятельно.

Преподаватель объясняет студентам, что их блог – это платформа для выражения их мыслей по поводу деятельности и роли педагога в учебном процессе, взаимоотношений между различными участниками учебно-воспитательного процесса, насущных проблем и путей их решения, а также для обмена собственным педагогическим опытом, полученным, например, во время прохождения педагогической практики.

Следующий шаг – совместная работа со студентами в целях установления определённых правил ведения блога, норм поведения, а также изложение критериев и рекомендаций по написанию постов. Далее необходимо определить частоту представления на сайте материалов для каждого студента (как правило, это предусмотренное для каждого студента минимальное количество постов и комментариев за определённый период времени, например, в месяц или в неделю). При необходимости можно также огласить темы и/или проблемы, которые студентам рекомендуется обсу-

мать и раскрыть при написании своих постов.

Упомянутые выше правила, нормы, рекомендации, критерии, списки тем и важные даты рекомендуется разместить на отдельных статических страничках блога, чтобы у студентов всегда была возможность обратиться к ним. В обязанности администратора или администраторов блога входит обеспечение соблюдения утверждённых норм поведения и контроль своевременного выполнения поставленных задач.

Для формирования мотивационно-ценностного компонента предлагаемой нами технологии воспитания педагогической толерантности студентам предлагается поразмышлять на блоге над такими вопросами:

1. Какую роль толерантность играет в Вашей жизни?
2. Является ли уровень сформированности Вашей толерантности достаточным для успешной жизнедеятельности в современном обществе и, в частности, для осуществления педагогической деятельности в будущем?
3. Как Вы предлагаете развивать это качество?
4. Какие цели-ценности Вы ставили в прошлом? Достигли ли Вы их? Какие цели-ценности Вы реализуете сейчас? Насколько успешно Вам это удаётся?
5. Считаете ли Вы педагогическую деятельность, реализуемую в педагогическом вузе, достаточной для того, чтобы сформировать у будущих учителей педагогическую толерантность?
6. Что бы Вы предложили для улучшения этой деятельности?

и/или подготовить разместить на блоге свои эссе, презентации, видеобращения на такие темы: «Роль педагогической толерантности в работе учителя», «Мой идеал педагога», «Кого я считаю для себя примером толерантного педагога?», «Роль педагогической толерантности в работе учителя», «Можно ли считать терпимость и толерантность тождественными понятиями?», «Может ли нетолерантный учитель успешно развивать личностно-ориентированное взаимодействие?»

В рамках формирования содержательно-процессуальной составляющей предлагаемой нами технологии воспитания педагогической толерантности студентам предлагается, например, проанализировать основные положения фундаментальных международных и государственных документов, регламентирующих взаимоотношения между людьми, в том числе «Всеобщей декларации прав человека», «Декларации принципов толерантности», «Конвенции о правах ребёнка», «Конституции Украины», Закона Украины «Об образовании», «Национальной доктрины развития образования в XX веке» и др., и на основе проведенного анализа изложить на блоге своё понимание сути педагогической толерантности, её роли и особенностей проявления в педагогическом процессе, механизмов развития отношений с другими людьми на основе гуманистических ценностей. Кроме того, можно предложить студентам поразмышлять над такими темами: «Как я понимаю суть педагогической толерантности?», «Толерантность – это гармония в многообразии», «Высшие ценности современного общества» и др.

Хорошей идеей может быть предложение студентам дать совет по урегулированию проблемной ситуации. Для её реализации преподаватель создаёт пост, в котором описывает практическую педагогическую проблему и предлагает студентам посоветовать ему, как лучше её решить. Примеры таких проблем: «Можно ли преподавателю отвечать грубостью на грубость ученика?», «Как реагировать на нецензурную брань старшеклассников?», «Как вести себя, если директор школы/декан факультета сделал Вам [педагогу] в присутствии учащихся несправедливое замечание

относительно низкого уровня Вашего педагогического мастерства?», «Что следует делать, когда разъярённая мать учащегося подбежала к Вам [педагогу] в коридоре и обвиняет в том, что Вы незаслуженно снизили оценку за контрольную работу её сыну?» и т.п.

Личностно-поведенческий компонент предлагаемой нами технологии воспитания педагогической толерантности, обеспечивающий накопление студентами личного опыта толерантного поведения на основе гуманистических ценностей, закрепление таких личностных качеств, как искренность, доброжелательность, тактичность, отзывчивость и др., формируется на блоге главным образом в процессе комментирования постов одноклассников и совместного обсуждения затронутых проблем, т.е. на следующем этапе блогинга – дискуссии. Здесь студентам предстоит ознакомиться с постами своих одноклассников, проанализировать их и принять участие в их обсуждении онлайн. В этом ключе студентам можно предложить при анализе поста руководствоваться, например, такими вопросами:

1. Удалось ли автору раскрыть тему и доказать её актуальность?
2. Насколько интересным для Вас было содержание поста? Насколько полно раскрыта затронутая проблема?
3. Как Вы оцениваете оформление поста?
4. Как Вы оцениваете подачу материала?
5. Какие пожелания Вы хотели бы выразить автору?
6. Какие вопросы у Вас возникли при прочтении поста?

Причём при оценке постов студентам необходимо отражать тот факт, что они ценят и понимают мысли автора, даже если не разделяют их. Для этого рекомендуется использовать такие фразы: «Я ценю твоё желание решить данную проблему», «Рад, что ты неравнодушен к этой проблеме», «Спасибо за твои усилия» и другие.

При комментировании от студентов требуется (согласно установленным нормам и правилам поведения на блоге) выражать свои мысли с учётом возможных расхождений во мнениях с другими участниками блога и потенциальными читателями, стараться в своих высказываниях не обидеть тех и не проявить неуважение к тем, у кого могут быть противоположные или отличные взгляды на затронутую проблему. Здесь студенты получают опыт толерантного поведения на основе гуманистических ценностей посредством установления диалогических отношений друг с другом на основе доброжелательного, уважительного, искреннего, непредвзятого и тактичного отношения к мыслям, ценностям и личностным качествам друг друга.

Преподаватель при этом также периодически проводит на блоге опросы, тесты и анкетирование для определения уровня овладения студентами определёнными знаниями, диагностирования сформированности у них необходимых умений и навыков, участвует в обсуждениях, направляя их в нужное русло и акцентируя внимание на важных моментах.

Выводы и перспективы исследования

Таким образом, представленный в статье анализ возможностей блогинга в части воспитания аксиологической составляющей педагогической толерантности студентов убедительно доказывает, что грамотная организация преподавателем студенческого блогинга помогает учащимся осознать ценность и индивидуальность каждой личности, развивает у них уважительное отношение к чужим идеям, взглядам, ценностям, даже если таковые не совпадают с их собственными, способствует усвоению и закреплению теоретических основ и знаний о сущности, роли и особенностях проявления педагогической толерантности на основе гуманистических ценностей, а также предоставляет студентам возможность закрепления на практике умений,

необходимых для проявления педагогической толерантности. Кроме того, ведение студентами блога по описанной в статье технологии представляет собой уникальный личностный опыт толерантного поведения на основе гуманистических ценностей, воспитывает в них такие личностные качества, как искренность, доброжелательность, тактичность, отзывчивость и пр.

Перспектива нашего исследования предусматривает наращивание удельного веса и роли ИКТ-составляющей в процессе формирования педагогической толерантности будущих педагогов и культивирования в них гуманистических ценностей.

Литература:

1. Варенко Т. К. Виховання педагогічної толерантності майбутніх учителів на основі аксіологічного підходу : дис. канд. пед. наук : 13.00.07 / Варенко Тетяна Костянтинівна. – Х., 2011. – 225 с.
2. Варенко Т. К. Виховний потенціал студентських блогів [Текст] / Т. К. Варенко // Матеріали Всеукраїнської On-line конференції «Освітні інновації в умовах нестабільності: філософія, психологія, педагогіка», 16-26 листопада 2015 року. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0BxfnN0BoSF-kVEIMc1NmRzRTaHM>
3. Племенюк М. Г. Аксіологічний підхід в формуванні содержания образования в высшей школе [Електронний ресурс] / М. Г. Племенюк. – Режим доступу до ресурсу: http://lib.herzen.spb.ru/text/Pleminiuk_IZV68_p60_68.pdf.
4. Blog [Електронний ресурс] // Oxford Advanced Learner's Dictionary – Режим доступу до ресурсу: http://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/english/blog_1.
5. French D. Internet Based Learning: An Introduction and Framework for Higher Education and Business [Електронний ресурс] / Deanie French // Stylus Publishing, LLC. – 1999. – Режим доступу до ресурсу: <https://books.google.es/books?id=sYNWtoec0O8C&lpq>.
6. Oravec J. A. Blending by Blogging: weblogs in blended learning initiatives / J. A. Oravec // Journal of Educational Media, 2003. – Issue 28(2-3). – P. 225-233.
7. Pape L. Blended Teaching & Learning: Developing courses that combine face-to-face and virtual instruction in pursuit of 21st-century skills in classrooms [Електронний ресурс] / Liz Pape. – Режим доступу: <http://www.aasa.org/SchoolAdministrator/Article.aspx?id=12924>.
8. Varenko T. Honing Future Teachers' Evaluation Skills Through Blogging / T. Varenko // Теоретичні питання культури, освіти та виховання: Збірник наукових праць. Випуск 52 / За заг. редакцією проф. Матвієнко О. В., укладач – доц. Кудіна В. В. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2015. – С. 26-31.
9. Williams J. B., Jacobs J. Exploring the use of blogs as learning spaces in the higher education sector / J. B. Williams, J. Jacobs // Australasian Journal of Educational Technology, 2004. – Issue 20. – P. 232-247.

УДК 378.14

Гальчак Т.В.

ФОРМИРОВАНИЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ БУДУЩИХ ПЕРЕВОДЧИКОВ

Предпринята попытка анализа профессионального портрета будущего переводчика с точки зрения компетентностного подхода. Дается обзор компетентностей и специальных умений, присущих портрету будущего специалиста; анализируется профессиональная составляющая портрета будущего переводчика; определен ее структурный состав: компетенции, специальные умения, особые личностные характеристики и морально-этический компонент.

Ключевые слова: профессиональная компетентность; личность будущего переводчика; компетентностный подход; компетенции, специальные умения.

Гальчак Т.В. Формування професійної компетентності майбутніх перекладачів

Здійснена спроба аналізу професійного портрету майбутнього перекладача з позицій компетентнісного підходу. Подано огляд компетентностей і спеціальних умінь, які властиві портрету майбутнього фахівця; проаналізована професійна складова портрету майбутнього перекладача; визначений її структурний склад: компетенції, спеціальні вміння, особливі особистісні характеристики і морально-етичний компонент.

Ключові слова: професійна компетентність; особистість майбутнього перекладача; компетентнісний підхід; компетенції, спеціальні вміння.

Halchak T.V. Formation of professional competence of future interpreters

There is made an attempt to analyse the portrait of future interpreter from the sight of competence approach. Review of competences and special skills inherent to future specialist is made; professional components of the portrait of future interpreter are analysed; its structural composition is defined: competencies, special skills, personal qualities and mental and ethical components.

Key words: professional competence, future interpreter, competence approach, competencies, special skills.

Актуальность исследования. В последнее время появилось много исследований, посвященных разработке теоретических и практических основ процесса формирования профессиональной компетентности переводчика. Среди них труды Л.С. Бархударова, Р. Брилина, Дж. Брукнера, Отто Каде, В.Н. Комиссарова, Л.К. Латышева, И. Левого, А.Н. Леонтьева, А. К. Макаровой, Р.К. Миньяр-Белоручева, П. Некемана, Я.И. Рецкера, А.Л. Семенова, М.Я. Цвиллинга, Г.В. Чернова и др., а также исследования их иностранных коллег: Х. Барика, Дж. А. Миллера, Д. Нормана, J. Bransford, J. Hans, Z.S. Harris, J.W. Hunt, Toby Musgrave, Douglas Robinson, M. Snell-Hornby, E. Steiner, J.A. Vermeer, Wilks и др. Эти исследования способствуют накоплению и систематизации научной информации по проблеме формирования профессиональной компетентности будущих переводчиков в вузе. Однако до настоящего времени недоста-

точно полно определена структура профессиональной компетентности переводчика, недостаточно разработана модель формирования профессиональной компетентности переводчика, учитывающая как предметную, так и личностную стороны деятельности переводчика. Более того, практически отсутствуют научно-методические разработки, связанные с проблемой формирования профессиональной компетентности будущих переводчиков.

Исходя из этого, целью данного исследования является попытка обзора компетентностей и специальных умений, присущих портрету будущего специалиста, а также анализ профессиональной составляющей портрета будущего переводчика.

Основное содержание

Высшие учебные заведения третьего тысячелетия формируют компетентного переводчика, который обладает

ЗМІСТ

Андрюшенко Я. Е. Педагогічна модель застосування відкритих освітніх ресурсів у фаховій підготовці магістрів фізико-математичних спеціальностей	4
Варенко Т. К. Реализация аксиологического подхода в воспитании педагогической толерантности студентов посредством блога	6
Гальчак Т.В. Формирование профессиональной компетентности будущих переводчиков	10
Гук І. П. Технологія забезпечення самоорганізації навчально-пізнавальної діяльності студентів медичних коледжів	13
Кохановська О.В. Педагогічні періодичні видання з природничо-математичних наук в Україні (XIX – початок ХХ ст.).....	16
Мішенко С. Г. Суть інтегративного мислення майбутнього фахівця.....	19
Моргунова С. О. Технологія формування рг-компетенції майбутніх менеджерів	21
Мусієнко В.С. Формування патріотичних почуттів у дітей в умовах політехнізації дошкільних закладів України (30-ті рр. Хх ст.).....	24
Назаренко Л.М. Сучасний концепт управління розвитком загальноосвітнього навчального закладу	27
Паньок Т. В. Організація навчального процесу на початку ХХ століття на прикладі художніх ВНЗ Києва та Харкова	30
Потапчук О.І. Впровадження організаційно-педагогічних умов в навчальний процес майбутніх інженерів-педагогів в галузі комп'ютерних технологій	34
Савченко Т. О. Структура професійно орієнтованого спілкування майбутніх соціальних педагогів.....	38
Слюсаренко Н.В., Кузьменко Ю.В. Перспективи вдосконалення процесу формування освітньої складової фахівців з трудової підготовки в сучасній Україні.....	41
Солодовник А.О. Поняття фізико-математичної підготовки студентів вищих навчальних закладів у сучасній педагогічній науці	44
Фруктова Я.С. «Медіаосвіта» як дисципліна нормативного циклу професійної підготовки журналістів: теоретичний та практичний аспекти.	49
Шумілова І.Ф. Стимулювання студентів до розвитку загальнокультурної компетентності.....	52
Яковенко Є.С. Експериментальна перевірка ефективності педагогічних умов формування професійних умінь майбутніх офіцерів підрозділів спеціального призначення Національної гвардії України	57
Володько Т.К. Культуротворча спрямованість фахової підготовки майбутніх учителів початкової школи	60
Курач М. Організація науково-педагогічного експерименту із визначення рівня художньо-проектної підготовки майбутніх учителів технологій	64
Лу Фен. Определение сущности политической культуры личности в научной литературе	67
Плахтій М.П., Старосельська Ю.І., Шахненко В.І. Виховання культури здоров'я в учнів старшої школи у процесі формування постави за допомогою поз-рухів на профілакторі Євмінова	69
Ткачова Н. О. Про ціннісні орієнтації студентів сучасних вищих навчальних закладів	71
Турчинов А.В., Бойчук Ю.Д., Дрожик Л.В. Суть та структура здоров'язбережувальної компетентності майбутніх офіцерів Національної гвардії України.....	73